

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

Warszawa, *2 marca 2010 r.*

RPO-630706 - IX - 9002/09/ZS

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Adam RAPACKI

Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
i Administracji

szanowny Panie Ministrze

w nawiązaniu do pisma z dnia 12 lutego 2010 r., sygn. BMP-079-230/10/AK, stanowiącego odpowiedź na wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 stycznia 2010 r. w sprawie zmiany treści art. 28 ust. 3 ustawy o Policji, w zakresie, w jakiej skutkuje on odmowami przeprowadzania postępowań rekrutacyjnych wobec kandydatów do służby w Policji, nie przeniesionych do rezerwy na podstawie stosownych przepisów ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej pozwalam sobie poinformować, że jego treść nie w pełni odnosi się do istoty przedstawionego problemu. Nie wynika z niego bowiem, czy Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji podzielił przedstawione przez Rzecznika argumenty uzasadniające ten wniosek oraz czy zamierza podjąć działania zmierzające do jego zmiany.

Odmowy wszczęcia postępowań rekrutacyjnych, uzasadnione treścią art. 28 ust. 3 ustawy o Policji, rodzą uzasadnioną wątpliwość Rzecznika, czy przepis ten jest zgodny z art. 60 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie w jakim gwarantuje on prawo obywateli do równego dostępu do służby publicznej. Trybunał Konstytucyjny bowiem w uzasadnieniu wyroku z dnia 23 listopada 2009 r. sygn. akt P 61/08 wskazał, że cyt. „art. 60 Konstytucji wymaga, aby zasady dostępu do służby publicznej były takie same dla wszystkich obywateli posiadających pełnię praw publicznych (...) ustawa musi zatem ustanowić obiektywne kryteria doboru kandydatów do tej służby oraz uregulować zasady i procedurę rekrutacji w taki sposób,

aby zapewnić przestrzeganie zasady równości szans wszystkich kandydatów, bez jakiegokolwiek dyskryminacji i nieuzasadnionych ograniczeń".

Nie można zatem zgodzić się ze skutkami jakie niesie treść powołanego art. 28 ust. 3 (stosunek służbowy policjanta powstaje w drodze mianowania na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do służby, które może nastąpić po odbyciu zasadniczej służby wojskowej albo po przeniesieniu do rezerwy) w przypadku kandydatów do służby w Policji, którym przed 11 lutego 2009 r. właściwe powiatowe lub wojskowe komisje lekarskie orzekły kategorię „E” lub „D” i którzy z uwagi na powyższe nie zostali przeniesione do rezerwy.

Zgodnie z treścią art. 29 ust. 3a tej ustawy, nie mogą oni skutecznie wystąpić do właściwego wojskowego komendanta uzupełnień, o skierowanie do wojskowej komisji lekarskiej w celu zmiany orzeczonej kategorii, mimo ustania zdrowotnych przyczyn jej wydania. Nie mogą więc wyłącznie z powodów formalnych, doprowadzić do wydania decyzji o przeniesieniu do rezerwy, w rozumieniu ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP. Nie mogą także skorzystać z treści ust. 5 tego przepisu, który uzależnia zmianę kategorii przydatności do czynnej służby wojskowej od występowania uzupełniających potrzeb Sił Zbrojnych.

Wskazane w piśmie przepisy ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 22, poz. 120 z późn. zm.), które weszły w życie w dniu 11 lutego 2009 r. zmieniły stan prawny, także w omawianym zakresie. Nie upoważniają jednak w ocenie Rzecznika do stwierdzenia, iż cyt. „w obowiązującym stanie prawnym bez względu na kategorię do której zostaje zaliczona osoba podlegająca kwalifikacji wojskowej, osoba ta powinna zostać przeniesiona do rezerwy (art. 32 ust. 6 pkt. 2 i 6). Tym samym, osoba starająca się o przyjęcie do służby w Policji będzie spełniać warunek określony w art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji ... w myśl którego mianowanie może nastąpić po odbyciu zasadniczej służby wojskowej albo po przeniesieniu do rezerwy". Wskazane wyżej przepisy tej ustawy zmieniły jedynie zasady kierowania do rezerwy osób, którym przyznano kategorię „D”, czyli niezdolne do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju. Nie zmieniły jednak statusu osób z orzeczoną kategorią „E” - trwale i całkowicie niezdolnych do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju oraz w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny. Osoby te bowiem w dalszym ciągu nie są przenoszone do rezerwy, lecz skreślane z ewidencji mobilizacyjnej.

W tej sytuacji, problem odmów wszczynania postępowań rekrutacyjnych do Policji, mimo wskazanej wyżej nowelizacji, pozostaje nadal aktualny zarówno wobec osób, którym orzeczono

kategorię „D” lub „E” przed 11 lutego 2009 r., jak i „E” na podstawie obecnie obowiązujących przepisów prawa. Nieuprawnionym zatem wydaje się przedstawione w piśmie stanowisko, że obecnie, dla tej kategorii kandydatów, ustała podstawa do odmowy przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego do Policji, w oparciu o treść art. 28 ust. 3 ustawy o Policji.

Nie można także podzielić przedstawionego w piśmie stanowiska, że brak możliwości zmiany kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej, w przypadku poddania się odpowiednim procedurom medycznym i całkowitemu wyleczeniu chorób będących podstawą orzeczenia przez komisję lekarską kategorii „D” lub „E”, budzi wątpliwości w kontekście realizacji konstytucyjnego obowiązku obrony Ojczyzny oraz, że organem właściwym w rozwiązaniu tego problemu pozostaje Minister Obrony Narodowej.

Zgodnie z treścią art. 29 ust. 5 ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP, istnieją możliwość prawne skierowania, na ich wniosek, do wojskowej komisji lekarskiej osób, o nieuregulowanym stosunku do służby wojskowej w okresie, kiedy nie urzędują powiatowe komisje lekarskie, żołnierzy rezerwy, przeniesionych do rezerwy niebędących żołnierzami rezerwy (kat. „D”) oraz innych niż wymienione, podlegających ze względu na wiek obowiązkowi służby wojskowej, które zgłosiły się ochotniczo do jej odbycia. Możliwość zmiany kategorii przydatności do czynnej służby wojskowej, nie dotyczy wyłącznie osób z orzeczoną przed 11 lutego 2009 r. kategorią „D” lub „E” oraz „E” orzeczoną po tym terminie, bowiem jedynie te osoby nie były i nie są przenoszone do rezerwy.

Mając na uwadze to, że zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o Policji, zdolność fizyczną i psychiczną do służby w Policji ustalają komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, wydaje się uzasadnionym wniosek Rzecznika o zmianę przepisu art. 28 ust. 3, w sposób umożliwiający poddania postępowaniu rekrutacyjnemu tych kandydatów .

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 16 ust. 1 i 2 pkt. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 z późn. zm.) uprzejmie proszę Pana Ministra o ponowne rozważenie wniosku Rzecznika i przedstawienie stanowiska w tej sprawie.

Z poważaniem
